

IZAICINĀJUMI UN IETEIKUMI TULKU UN TULKOTĀJU PROFESIONĀLO MĀKU KONTEKSTĀ

Helēna Gizeleza, LTTB/LU

Tulku un tulkotāju aptauja

Latvijas tulku un tulkotāju aptauja

Labdien!

Latvijas Tulku un tulkotāju biedrība veic aptauju, lai noskaidrotu situāciju tulkošanas nozarē, iegūtu vispārēju informāciju par tulkiem un tulkotājiem, un viņu darba apstākļiem.

Aptauja sastāv no 6 sadaļām un to aizpildīšana aizņem 10-15 minūtes.

Šī aptauja ir anonīma. Aptaujas rezultāti tiks izmantoti tikai apkopotā veidā. Katra dalībnieka atbildes atsevišķi netiks analizētas. Aptaujas rezultāti tiks publicēti LTTB mājaslapā www.lttb.lv.

Paldies par Jūsu veltīto laiku šīs aptaujas aizpildīšanai!

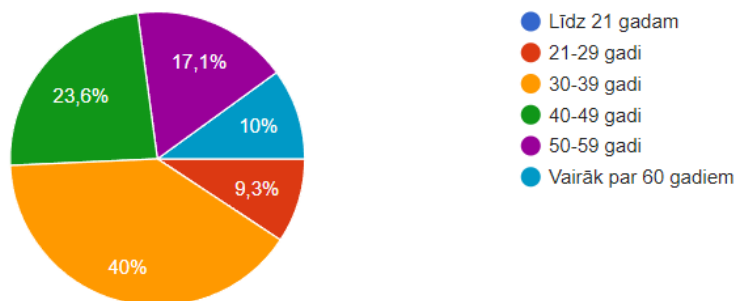
Tulku un tulkotāju aptauja

- Aptauja uzsākta 30.09.2023.
- Respondenti: Latvijas tulki un tulkotāji (140)
- 6 sadaļas:
 - demogrāfiskie dati, izglītība un darba pieredze;
 - darba specifika;
 - tehnoloģijas;
 - darba drošība un veselība;
 - darba samaksa un apmierinātība ar darbu;
 - prasmes un kvalifikācijas celšana

Respondenti

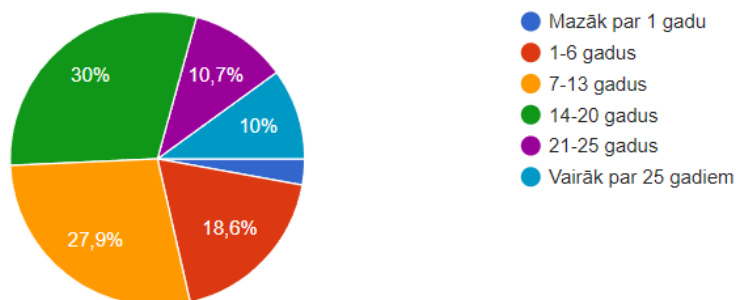
2. Kāds ir Jūsu vecums?

140 atbildes

3. Cik ilgi Jūs strādājat par tulkotāju/tulku?

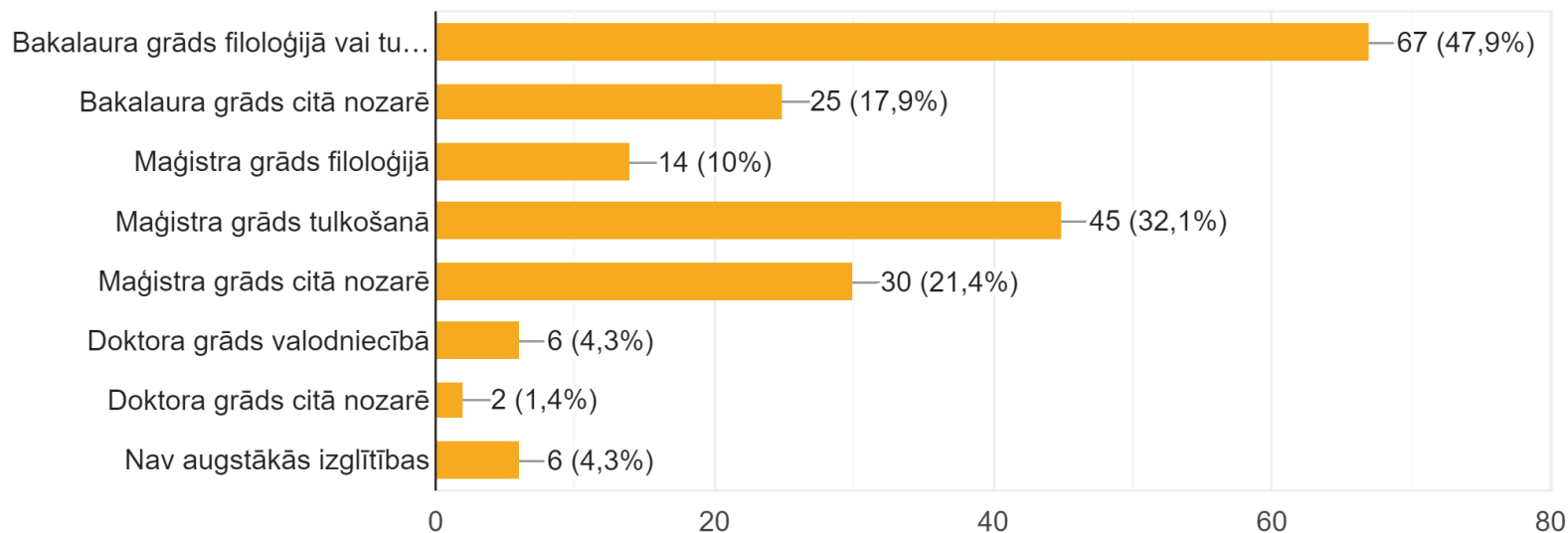
140 atbildes

Respondenti

4. Kāda ir Jūsu izglītība (lūdzu, atzīmējiet visus iegūtos diplomus)

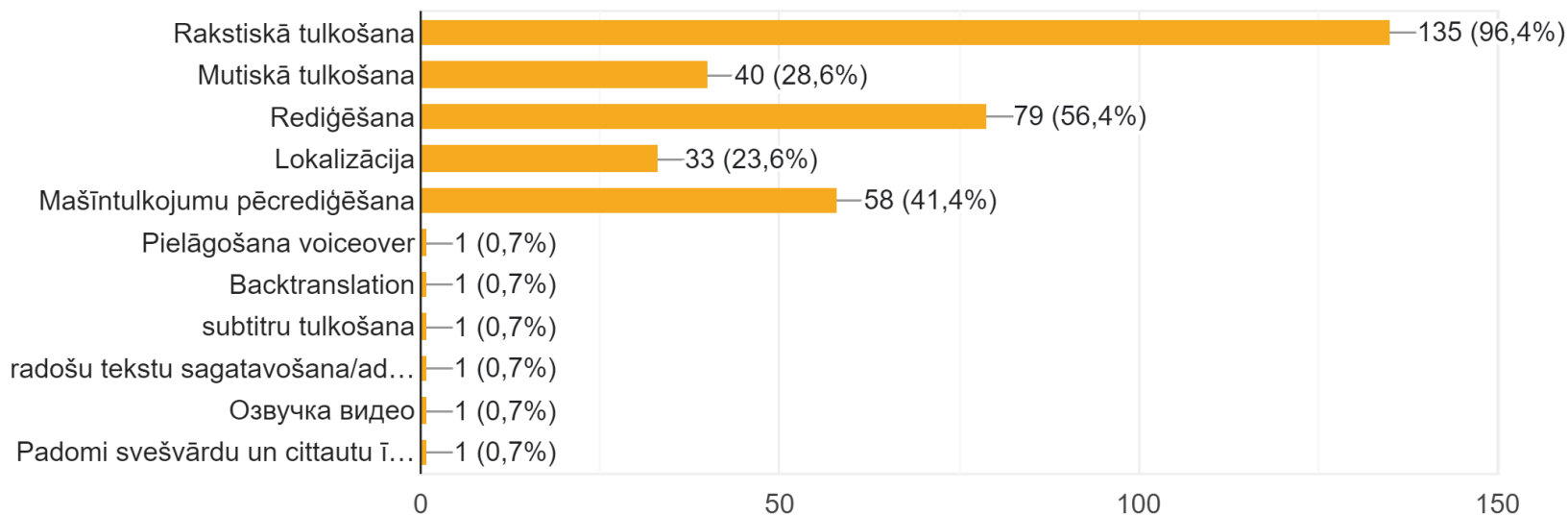
140 atbildes

Respondenti

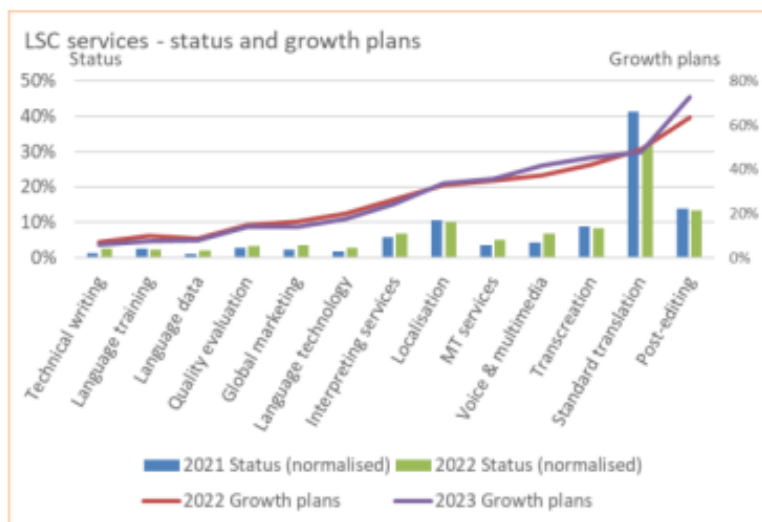
10. Kādus pakalpojumus Jūs sniežat?

140 atbildes

Darba veidi

ELIS survey 2023

Among language companies, standard human translation was still by far the dominant type of service in 2022, although it lost ground by a clear 10% compared to 2021. It is still number 2 in terms of growth potential.

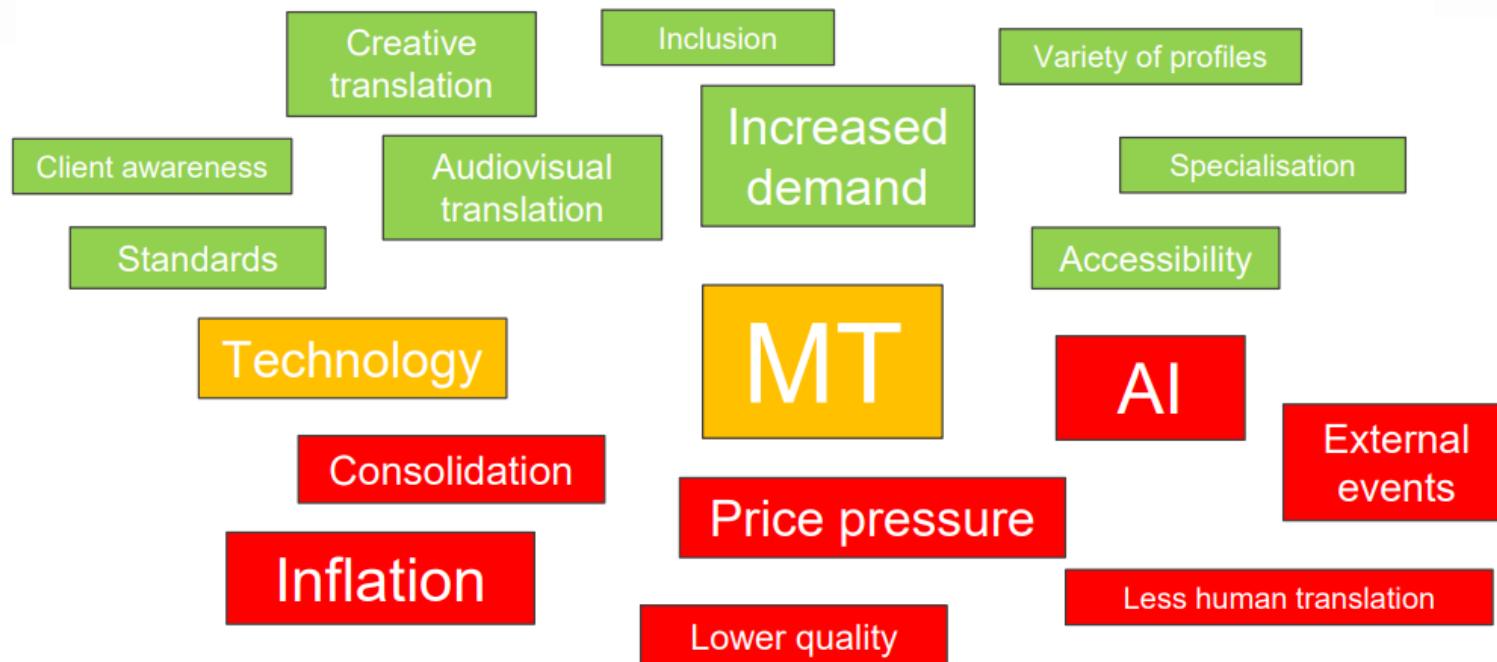
Surprisingly, that 10% is not transferred directly to post-editing (which is identified as the activity with the highest growth potential again), but is spread over a number of other services with substantial growth.

Tehnoloģijas

Nozares galvenās tendences

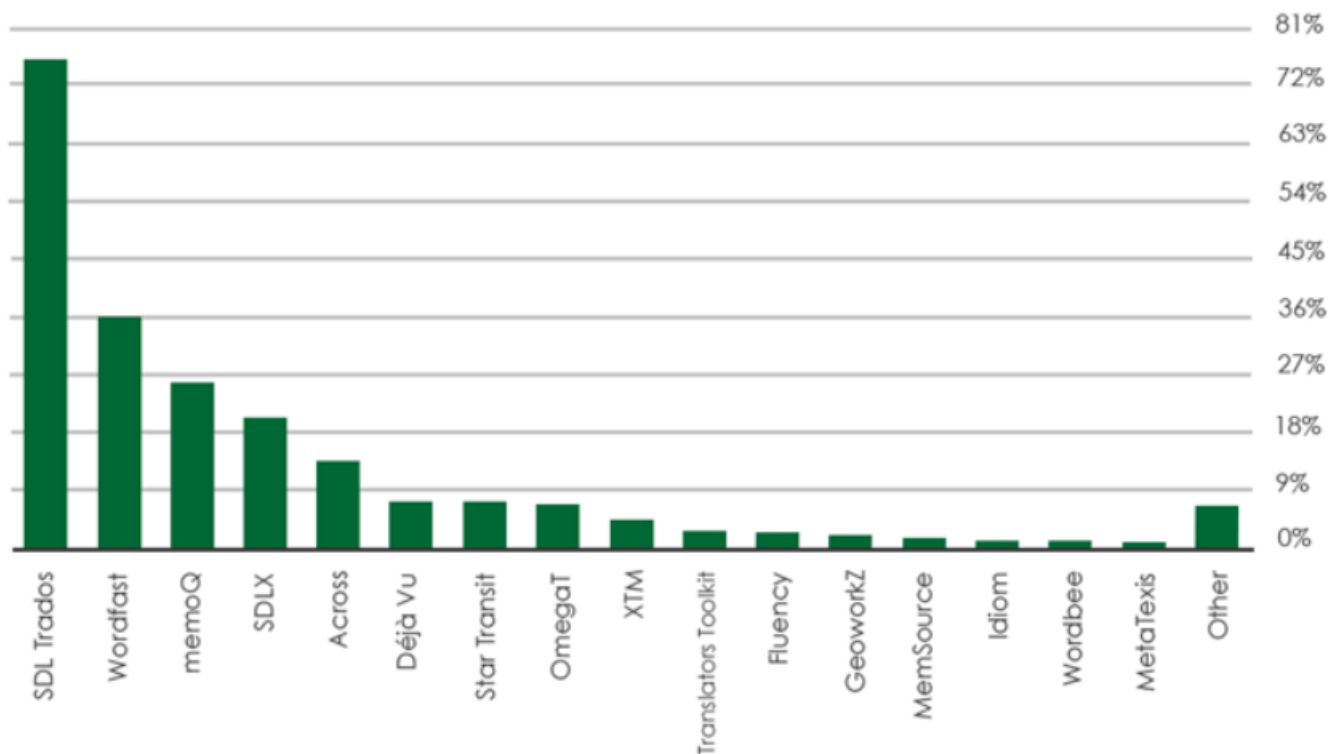
ELIS survey 2023

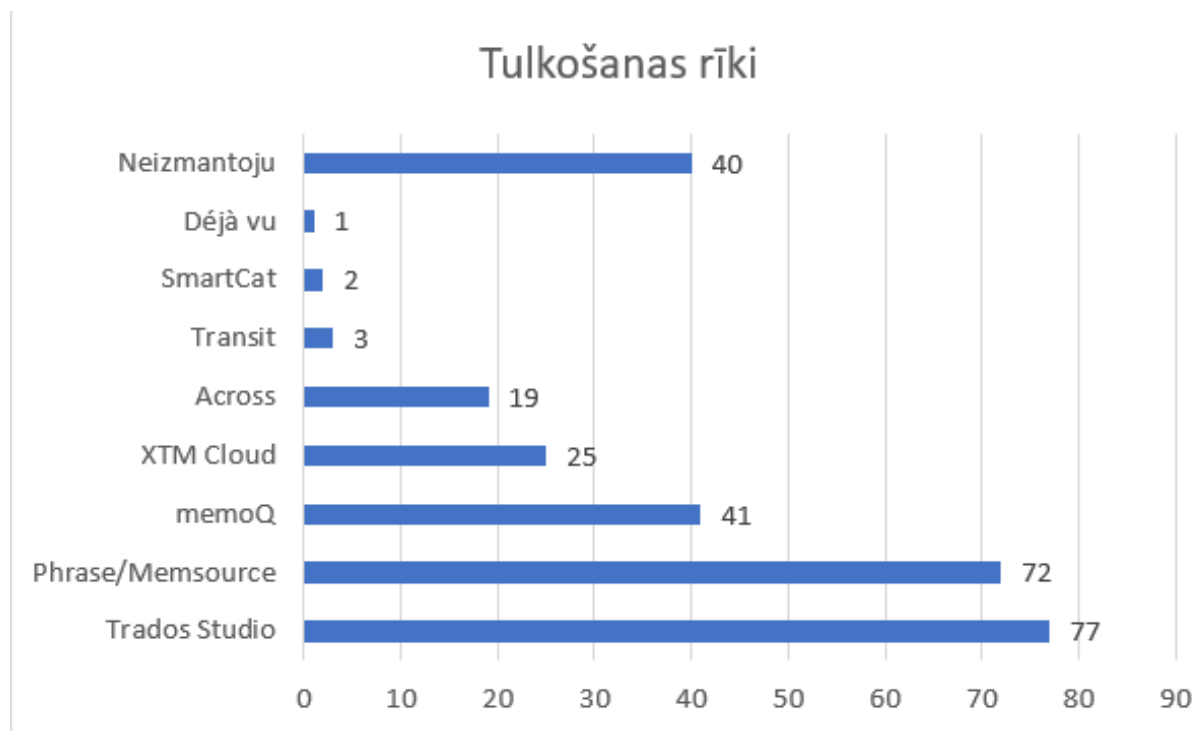
Tulkošanas rīki

Vietnes proz.com aptaujas dati (2019)

Most Commonly Used CAT Tools

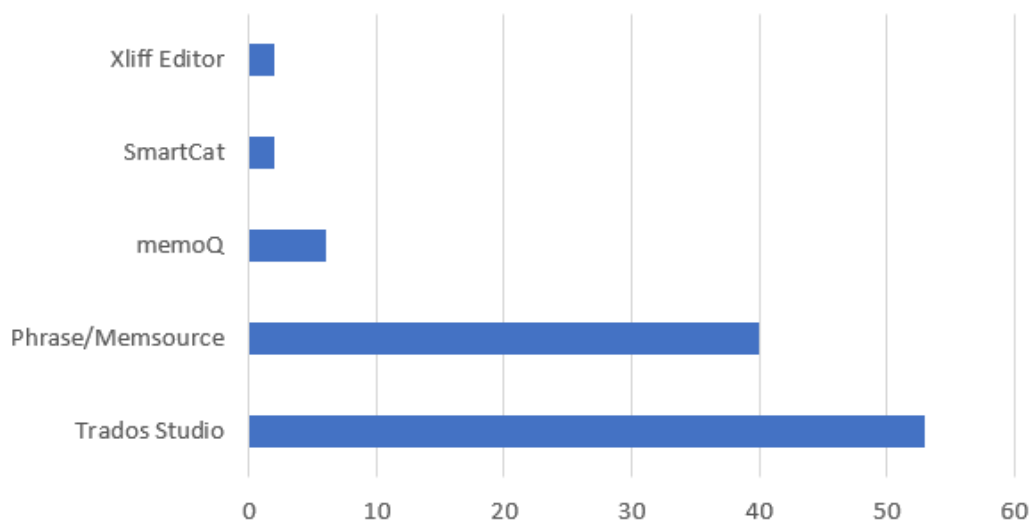

Tulkošanas rīki

Tulkošanas rīki

Kāds tulkošanas rīks Jums patīk vislabāk?

Mašīntulkošana

Global Market Insights:

- the machine translation market is expected to reach USD 3 billion by 2027;
- the US market is expected to grow significantly in the next 5 years;
- Asia Pacific is the fastest-growing local market for machine translation, North America currently represents the largest market;
- Statistical Machine Translation (SMT) is expected to contribute to more than 65.0% of the overall machine translation market revenue.

Mašīntulkošana

ELIS survey 2023

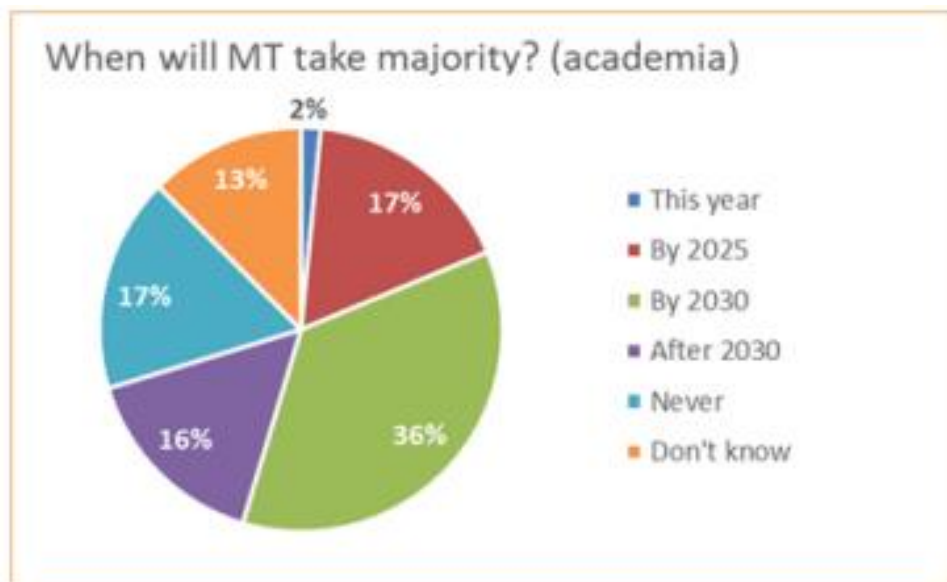
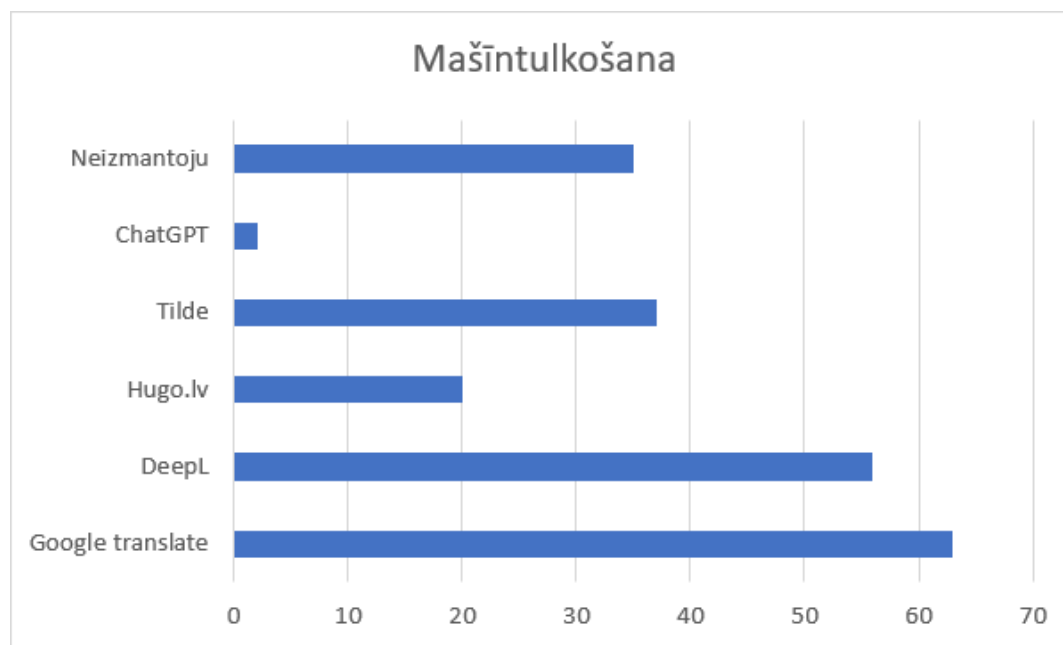

Figure 83 - When will MT take majority - training institute estimate

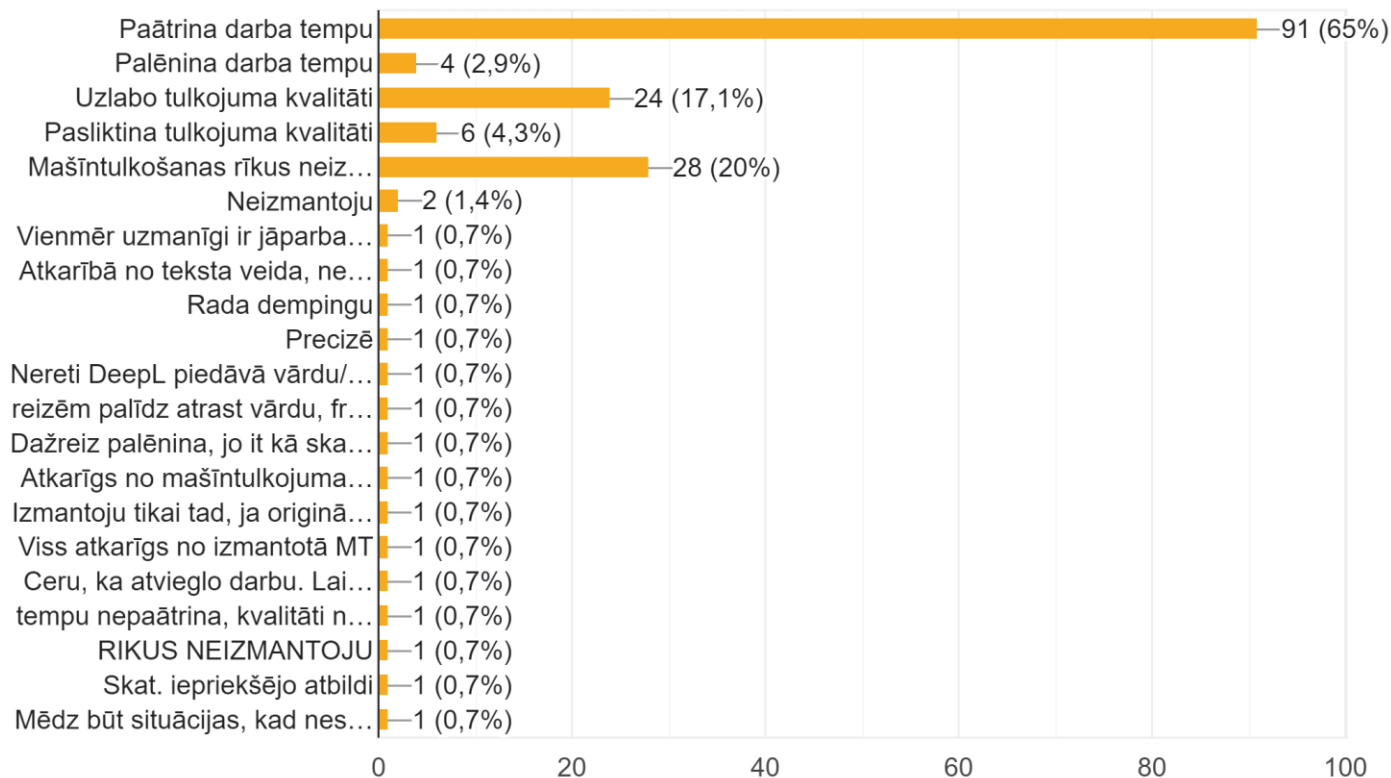
Mašīntulkošana

Mašīntulkošana

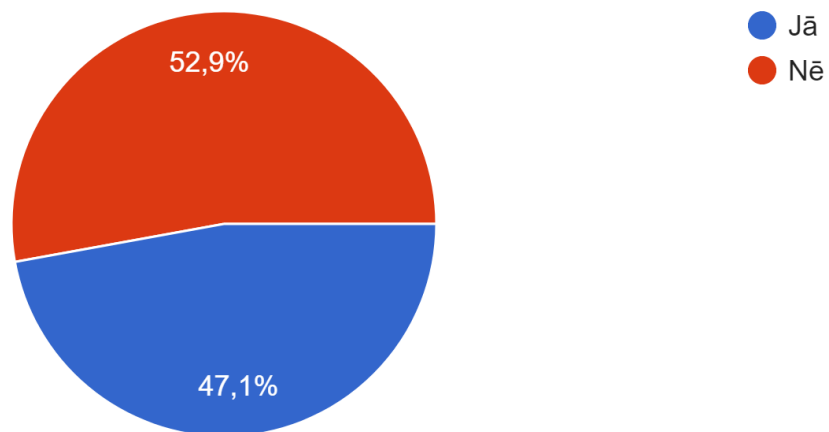
15. Kā mašīntulkošana ietekmē Jūsu darbu?

140 atbildes

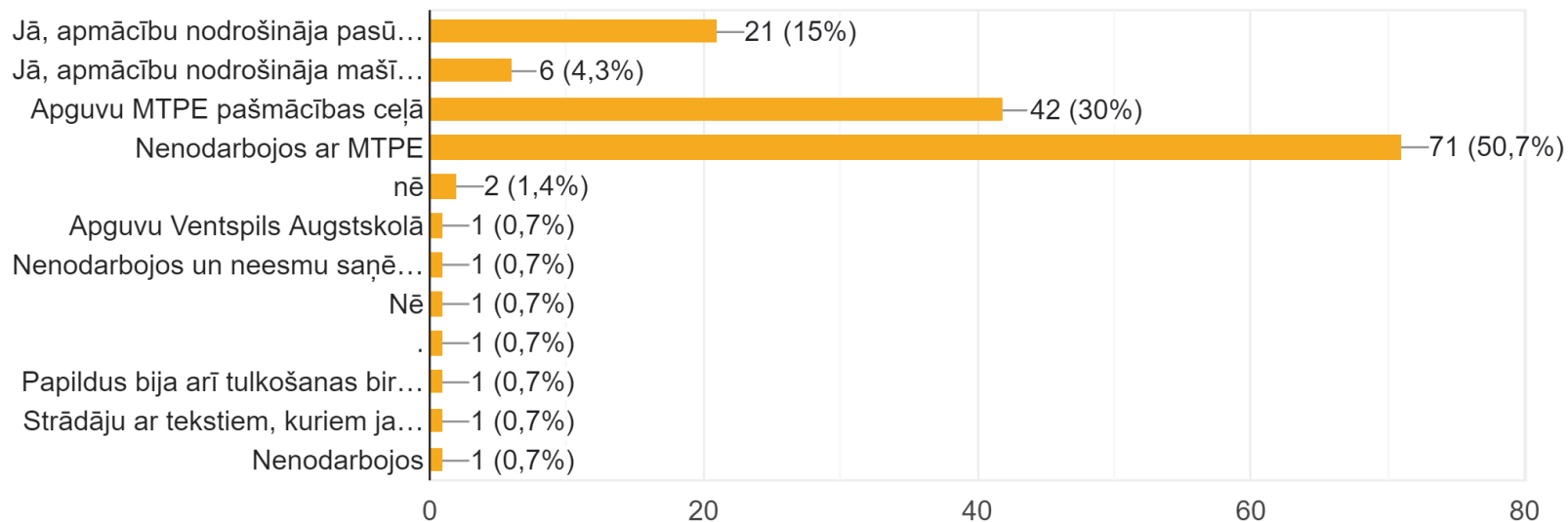
16. Vai Jūs nodarbojāties ar mašīntulkotāju pēcreģistrāciju (MTPE)?

140 atbildes

17. Ja Jūs nodarbojaties ar MTPE, vai Jūs esat saņēmis apmācību šajā jomā?

140 atbildes

Jaunas tehnoloģijas

Kādas ar tulkošanu/terminoloģiju saistītas tehnoloģijas Jūs sākāt izmantot pēdējo 2 gadu laikā?

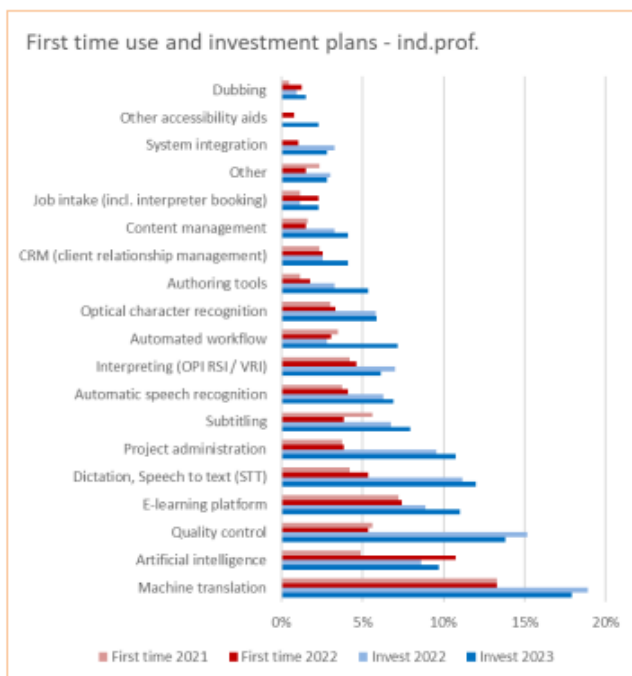
- nekādas
- CAT, mašīntulkošanu
- ChatGPT, AI
- transkribēšanu, runas atpazīšanu
- TM, elektroniskās vārdnīcas un glosārijus
- subtitru tulkošanas platformas
- meklēšanas rīkus
- tehnoloģijas konferenču tulkošanai tiešsaistē

Jaunas tehnoloģijas

Kādas ar tulkošanu/terminoloģiju saistītas tehnoloģijas Jūs plānojat sākt izmantot šogad/nākamgad?

- nekādas
- CAT, mašīntulkošanu
- AI
- transkribēšanu, runas atpazīšanu
- tehnoloģijas konferenču tulkošanai tiešsaistē

ELIS survey 2023

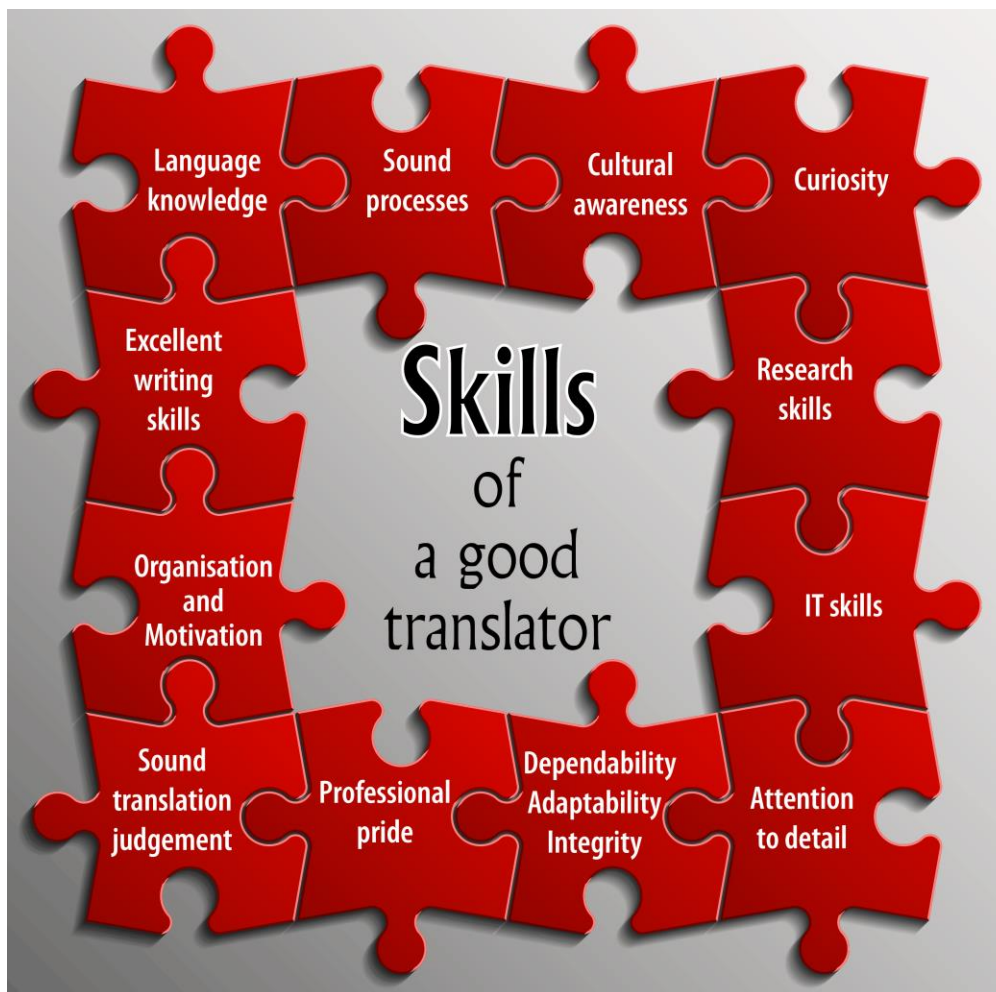
Not surprisingly, artificial intelligence stands out as the main 'new' technology for independent professionals.

However, judging only by the modestly increased investment intentions, it is not yet considered as a solid addition to their technology toolbox.

Globally the 2023 data show a slightly stronger intention to invest in technology, with machine translation again in the lead, followed by quality control technology.

Automated workflow shows a remarkable increase in investment intentions, with more than twice the 2022 score (7% compared to 3%).

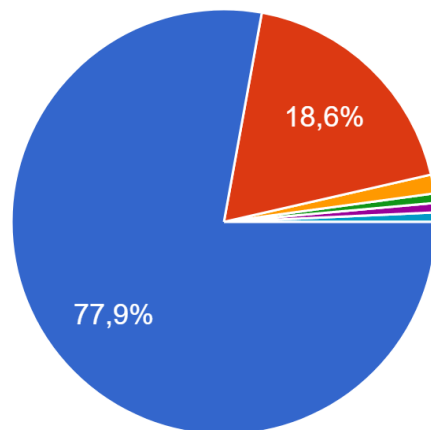
Prasmes un kvalifikācijas celšana

Prasmes: pašvērtējums

56. Vai, Jūsaprāt, Jūsu prasmes un iemaņas ir pietiekošas, lai kvalitatīvi veiktu darba uzdevumus?

140 atbildes

- Jā
- Daļēji
- Nē
- Prasmes mēdz "ierūsēt", ja kādu laiku nav tulkots
- Prasmes, zināšanas ir labas, izaugsmei un kvalitātes latīņas turēšanai augstu vajadzētu vairāk prakses.
- Tulkošanas rīki būtu jāapgūst

Prasmes: pašvērtējums

Kādas prasmes un iemaņas Jūs gribētu iegūt/pilnveidot?

- apgūt vēl kādu valodu/valodas
- iegūt specializāciju kādā jomā (medicīnas, juridisko tekstu tulkošanā), radošo tekstu tulkošana, copywrite
- izmantot tulkošanas rīkus, tehnoloģijas, AI
- rediģēšana, terminoloģija, datubāžu veidošana, divvalodu korpusi, subtitrēšana, filmu tulkošana
- laika plānošana, stresa menedžments, izdegšanas profilakse, fiziskā izturība, garīgā izturība, komunikācija
- apgūt mutisko tulkošanu, runas prasmes (dikcija, balss kontrole, intonācija)
- nedomāt par veikto darbu pēc tā nodošanas
- spēlēt mūzikas instrumentu, dejot salsu

ELIS survey 2023

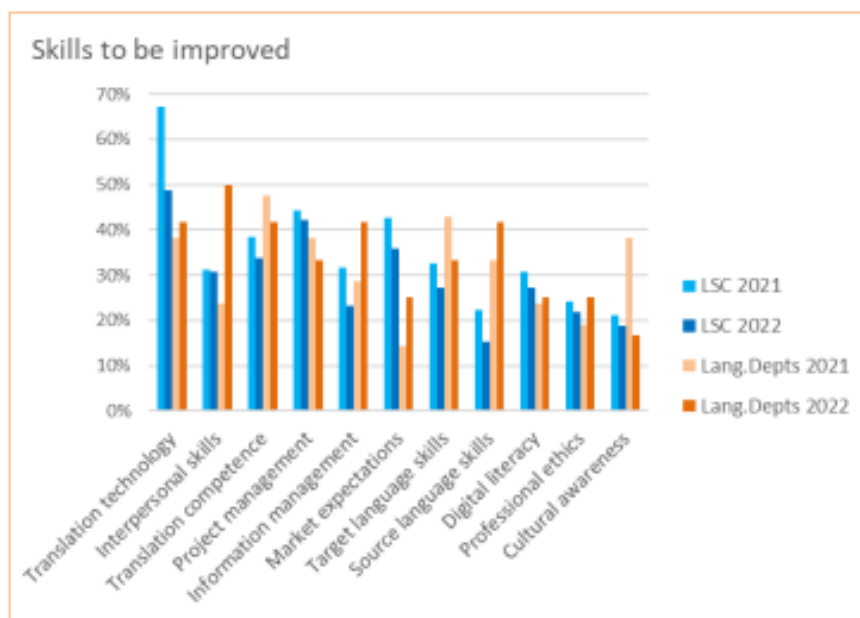
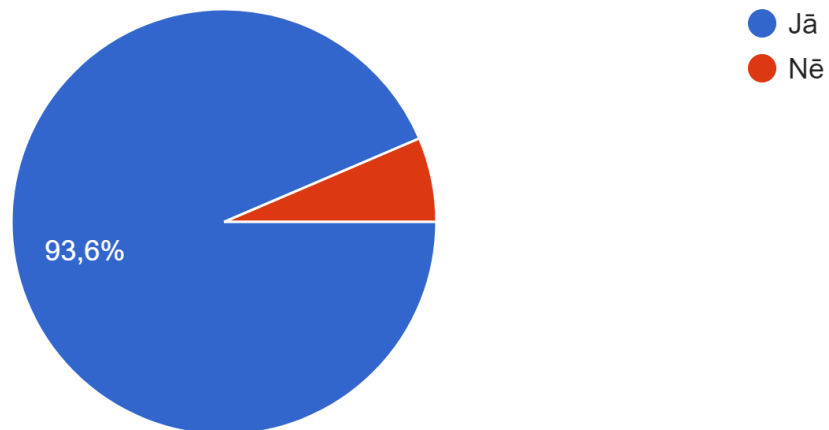

Figure 115 - Skill gaps perceived by language industry

Kvalifikācijas celšana

58. Vai uzskatāt, ka profesionālam tulkam/tulkotājam ir nepieciešama kvalifikācijas celšana?

140 atbildes

Kvalifikācijas celšana

Vai Jums ir zināms, kādas iestādes/organizācijas piedāvā tulkotājiem/tulkiem iespēju celt savu kvalifikāciju?

- augstskolas (LU, VeA, RTU)
- LTTB
- mācību centrs Skrivanek, tulkošanas biroji
- proz.com
- Chartered Institute of Linguists

Kvalifikācijas celšana

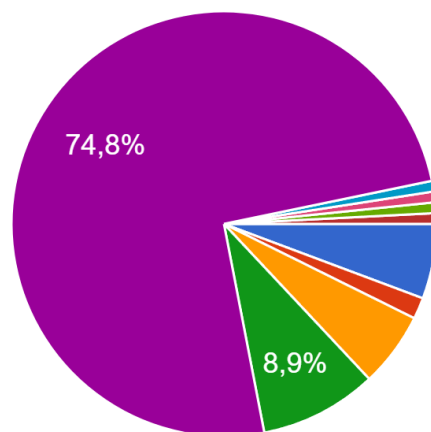
Cik bieži Jūs apmeklējāt seminārus, konferences vai apmācības kvalifikācijas celšanai pēdējo 2 gadu laikā?

- apmeklē regulāri (1-2, 4-5 vai vairākus)
- pilnveidoju zināšanas citā veidā (par latviešu valodas aktualitātēm lasu internetā, mācos no kolēģiem, studēju augstskolā)
- cēlu kvalifikāciju citā jomā; bieži klausos dažādus seminārus, bet ne tulkošanas jomā, vairāk par tehnoloģijām, uzņēmējdarbību
- neapmeklēju (bērna kopšanas atvaļinājums, ģimenes apstākļu dēļ, vīlos profesijā, nezinu par tādiem)

Kvalifikācijas celšana

61. Ja esat štata tulkotājs/tulks, vai darba devējs nodrošina iespēju celt kvalifikāciju?

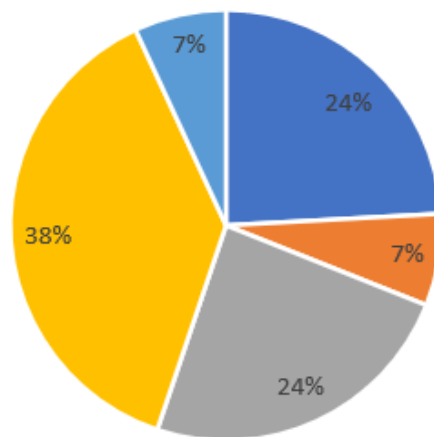
123 atbildes

- Jā, vairākas reizes gadā
- Jā, vienreiz gadā
- Jā, reti
- Nē, nekad
- Neesmu štata tulkotājs/tulks
- nav viedokļa
- Darba devējs ļauj piedalīties visos semināros un konferencēs, kas man p...
- Darba devējs atbalsta semināru, konf...
- Nodrošinu pati sev visas iespējas.

Kvalifikācijas celšana

Kvalifikācijas celšana štata tulkiem/tulkotājiem

■ Vairākas reizes gadā ■ Vienu reizi gadā ■ Reti ■ Nekad ■ Atbalsta dalību

Aptauja

Aptaujas rezultāti

LU HZF un LTTB IX ziemas lasījumi „Tulkotāja meklējumi un atradumi”

2023. gada 8. decembrī no plkst. 10:00

Rīgā, Eiropas Savienības mājā,
Aspazijas bulvārī 28 (kamīna zālē)

LTTB kontaktinformācija

www.lttb.lv

info@lttb.lv

<https://www.facebook.com/LTTB.lv/>

LTTB rudens tīklošanās pasākums
Laiks: 9. novembrī, no plkst. 17.30
Vieta: "Bon-Vivant the Belgian Beer
Cafe", Mārstaļu iela 8, Rīgā, LV-1050